

1 Rakenteet

1.1 Arkkitehtuurin hallintamalli

1.2 Kuvatut kohteet ja metamalli

1.2.1 Kuvatut kohteet eli KA-artefaktit

1.2.2 Metamalli

1.1 Arkkitehtuurin hallintamalli

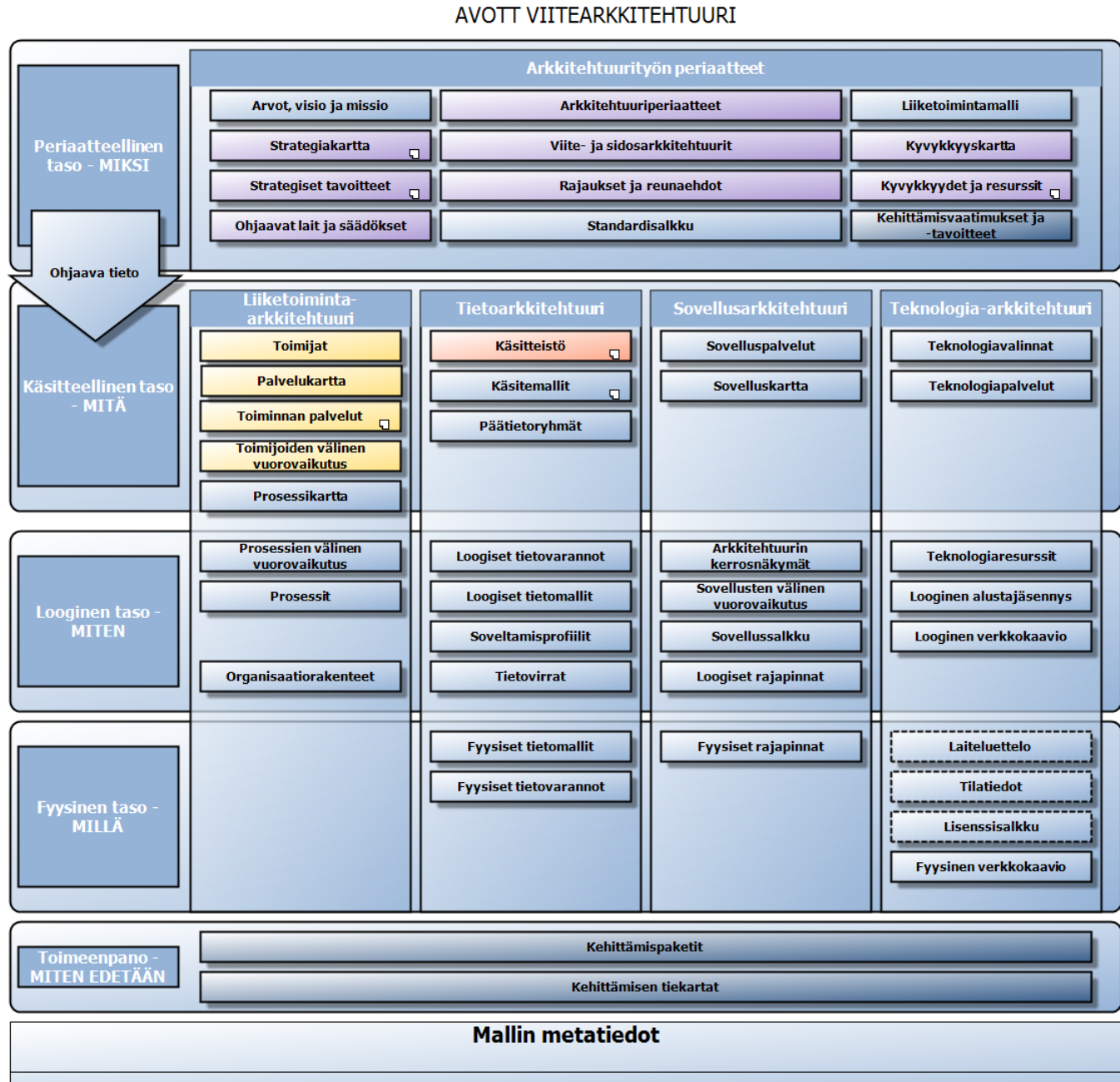
Viitearkkitehtuurilla on yksinkertainen ja selkeä hallintamalli, joka ohjaa viitearkkitehtuurin kehittämistä ja ylläpitoa. Hallintamalli kuvaa miten arkkitehtuurityön ja viitearkkitehtuurin hallinta organisoidaan, mitä rooleja hallintaan kuuluu sekä miten kokonaisarkkitehtuurityötä käytännössä tehdään (Lähde: JHS 179).

Avoimen tieteen viitearkkitehtuurin vastuutahot		Tarkennukset ja lisätietoja
1.	Arkkitehtuurin omistaa ja hallinnoi TSV.	Arkkitehtuuri on julkinen
2.	Arkkitehtuuria rahoittaa OKM.	
3.	Arkkitehtuurin hyväksyy AVOTT-ohjausryhmä kuultuaan tiedeyhteisöä.	
4.	Arkkitehtuuria ylläpitää tiedeyhteisö TSV:n koordinoimana.	TSV osallistaa tiedeyhteisön keskeiset toimijat arkkitehtuurin ylläpitoon. CSC vastaa teknisestä ylläpidosta
5.	Päivitystarpeen tarkistus vuosittain hyväksyjän toimesta.	Tekniset muutokset voidaan tehdä TSV:n ja CSC:n toimesta.
6.	Arkkitehtuurin päivitys tehdään omistajan koordinoimana.	
7.	Arkkitehtuurin käyttöönotossa ja hyödyntämisessä neuvoo ja tukee CSC.	Edellyttää kiinteän resursoinnin.
Arkkitehtuurin hyödyntäminen ja ohjaavuus		
8.	Arkkitehtuuri suosittava.	
9.	Arkkitehtuuri antaa kokonaiskuvan avoimen tieteen ja tutkimuksen vaatimien infrastruktuurien ja palveluiden tavoitetilasta ja arvioi näiden nykytilaa.	
10.	Arkkitehtuuri ohjaa AVOTT-seurantaa yhdessä muiden ohjaavien kokonaisuuksien kanssa (esim. linjaukset, rahoitusryhmän työn tuleva lopputulos).	Päivitetään rahoitusryhmän työn valmistuttua.
11.	Arkkitehtuuria tulisi hyödyntää organisaatioiden kokonaisarkkitehtuureita laadittaessa.	Täsmennetään käytötapausten kuvauksissa ja executive summaryssa.
12.	Arkkitehtuuri on hyödynnettävissä myös kansainvälisessä avoimen tieteen ja tutkimuksen arkkitehtuurityössä.	
Arkkitehtuurin voimassaoloaika		
13.	Arkkitehtuuri tulee voimaan, kun se on hyväksytty, ja on voimassa toistaiseksi.	2023 versiossa kuvataan 2030 tavoitetila.
Arkkitehtuurin dokumentaatio		
14.	Arkkitehtuurin virallinen versio julkaistaan TSV:n Edition.fi -alustalla. Aiemmat viralliset versiot säilytetään samalla alustalla.	pdf-formaatissa, pysyvä tunniste, pitkäaikaissaatavuuden varmistaminen
15.	Dokumentaatio säilytetään myös Eduuni-wikissä wiki-sivuina. Lisäksi on linkki viralliseen versioon Edition.fi -alustalla.	https://wiki.eduuni.fi/x/ldpPDw
16.	Arkkitehtuurin diagrammit kuvauksineen julkaistaan myös arkkitehtuuripankin julkaisupankissa .	Version 1.0:n diagrammit on tehty QPR EA -työkalulla. CSC säilyttää mallinnukset Arkkitehtuuripankkipalvelussa.
17.	Arkkitehtuurista luodaan viestinnälliseen tarkoitukseen kevennettyjä ja/tai visualisoituja dokumentaatioita.	

1.2 Kuvatut kohteet ja metamalli

1.2.1 Kuvatut kohteet eli KA-artefaktit

Viitearkkitehtuuri perustuu Kokonaisarkkitehtuurin suunnittelu ja kehittäminen -suositukseen (JHS 179) <https://www.suomidigi.fi/ohjeet-ja-tuki/jhs-suositukset/jhs-179-kokonaisarkkitehtuurin-suunnittelu-ja-kehittaminen>, joka määrittelee julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuurimenetelmän. Kokonaisarkkitehtuuri on toiminnan, prosessien ja palvelujen, tietojen, tietojärjestelmien ja niiden tuottamien palvelujen muodostaman kokonaisuuden rakenne. Alla olevassa diagrammissa on merkitty eri väreillä JHS 179 -viitekehykseen tässä arkkitehtuurissa kuvatut kohteet. Valitut kohteet ovat diagrammeja, taulukoita tai sanallisia kuvauksia. Tässä arkkitehtuurissa keskitytään periaatteelliseen tasoon ja liiketoiminta-arkkitehtuuriin.

1.2.2 Metamalli

Metamalli (ks. diagrammi 1) kuvaa arkkitehtuurin rakenteen. Se koostuu viidestä arkkitehtuurisesta kokonaisuudesta: 1) periaatteellinen taso , 2) liiketoiminta-arkkitehtuuri, 3) tietoarkkitehtuuri, 4) sovellusarkkitehtuuri ja 5) arkkitehtuurin toimeenpano. Avoimen tieteen ja tutkimuksen viitearkkitehtuurissa keskitytään periaatteelliseen tasoon ja liiketoiminta-arkkitehtuuriin

Periaatteellisella tasolla tunnistetaan toimintaympäristön tarpeet, arkkitehtuuriperaatteet, sidosarkkitehtuurit sekä lait ja asetukset, jotka asettavat vaatimuksia arkkitehtuurille. Lisäksi tunnistetaan ulkoiset ajurit, joihin vastataan avoimen tieteen linjauksilla ja niitä tarkentavilla tavoitteilla. Myös ne asettavat vaatimuksia arkkitehtuurille.

Kyvykkyudet ovat vastaus vaatimuksiin. Kyvykkyysien avulla linjausten tavoitteet sekä lait ja asetukset toteutuvat. Kyvykkyudet koostuvat resursseista (osaaminen, toimintatavat, tiedot ja tietojärjestelmät), jotka pitää olla olemassa, hankkia tai kehittää. Kyvykkyysien toteutuminen kuvataan liiketoiminta-, tieto- ja sovellusarkkitehtuureissa.

Liiketoiminta-arkkitehtuurissa on kuvattu palveluita tuottavat ja käyttävät toimijat sekä niiden roolit, liiketoimintapalvelut ja niitä realisoivat prosessit.

Tietoarkkitehtuurissa on kuvattu tarvittavat sanastot.

